

SATURNUS

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SATURNUS LJUBLJANA — LETO XX — ŠTEVILKA 1 — JANUAR 1979

INFORMACIJA O REALIZACIJI INVESTICIJSKIH VLAGANJ

Novi stroji – nove naloge

Z izgradnjo nove tovarne avtoopreme leta 1976, ki je bila zgrajena z združenimi sredstvi vseh TOZD in s sprostitvijo novih delovnih površin, je bila dana osnova za realizacijo rekonstrukcijskih vlaganj v TOZD Embalaža in TOZD Orodjarna.

Ob znanem dejstvu, da je za pokrivanje delovnih mest v proizvodnji vedno težje dobiti sodelavce in sodelavce, ki bi bili pripravljeni opravljati nekvalificirana dela na zastarelem strojnem parku ob naraščanju kvaliteten, količinskih in normativnih zahtev je ob sočasni analizi tržišča in tržnih zahtev ter ob zelenem dvigu tehnološke ravni in izboljšanja delovnih pogojev, kot edino možna prišla v poštev nabava nove strojne opreme.

DO Saturnus je tako v okviru srednjeročnih programov temeljnih organizacij ob dobrih rezultatih, ki so se pokazali ob izgradnji nove tovarne avtoopreme, pristopila k organiziranemu investicijskemu vlaganju v tehnologijo oziroma stroje in naprave. Že pri izgradnji tovarne avtoopreme se je ob združevanju sredstev in bančnih posojil pokazalo, da je investicijski elaborat osnova vseh vlaganj, zato se je ta oblika obdržala tudi pri investicijah v naslednjih letih.

Z realizacijo investicijskega programa za TOZD Embalaža ter TOZD Orodjarna in vzdrževanje iz leta 1977 ter investicijskim programom 1978 za vse TOZD in DSSS je namen sedanjih investicijskih vlaganj naslednji:

prilagoditev proizvodnje tržnim zahtevam, zamenjavi starih iztrošenih strojev z novimi ob istočasnem povečanju kapacitet, uvedba sodobnejše tehnologije, postopno prehajanje na večjo porabo domačih surovin t. j. aluminija in pa omogočanje zamenjave bele pločevine z HVT, večja kvaliteta izdelkov, izboljšanje delovnih in varnostnih pogojev in povečanju produktivnosti ter znižanju števila zaposlenih v proizvodnji.

Za dosego teh ciljev se v okviru investicijskih vlaganj v TOZD Embalaža nabavlja: linija vazelink Ø 75, linija

oglatih ročk, linija veder Ø 300, linija veder Ø 230, linija patent doz Ø 99, linija konzervnih pokrovov Ø 73, linija Pano TS pokrovov in dopolnilna oprema za polizdelke pri liniji veder ter oprema za transport odpadne alu in bele pločevine ter nekateri posamezni stroji in naprave, ki se bodo vključili v proizvodni proces kot dopolnilna ali nadomestna oprema.

V TOZD Avtooprema se z nabavo strojev za brizganje plastičnih mas, stiskalnic in naprav za lakiranje ter sušenje ter laboratorijskih instrumentov predvsem pričakuje, da je s tem storjen prvi korak za proizvodnjo oglatih žarometov ter zastavljena realizacija druge faze investicijskih vlaganj, ki bi z nabavo teh strojev in naprav omogočala proizvodnjo 2 milijona žarometov in 5 milijonov svetilk, kar ni več daleč od dokončnega cilja zastavljenega ob načrtovanju izgradnje nove tovarne AO, ki predvideva proizvodnjo 3 milijone žarometov in 6 milijonov 500 tisoč svetilk.

V TOZD Orodjarna in vzdrževanje, ki s svojimi uslugami t. j. izdelavo orodij servisira proizvodni TOZD, pa se nabavljajo posamezni stroji in delovni pripomočki, ki naj bi omogočili povečati proizvodne možnosti te temeljne organizacije in istočasno tudi dvig kvalitete orodjarskih uslug. Od pomembnejših nabav bi veljalo omeniti elektroerozijski stroj, profilno brusilne stroje in programsko strožnico, ki bi ob nekaterih drugih že realiziranih nabavah ali nabavah v teku v veliki meri pomagale pri odpravi ozkih grl v TOZD Orodjarna in vzdrževanje.

V DSSS bi po predvidevanih investicijskih nabavah poleg naprave za meritve hrupa in vibracij predstavljala največjo pridobitev nabava novega računskega centra, ki bo približal obdelavo podatkov samim uporabnikom in z mrežo terminalov nudil strokovnim službam možnost neposrednega komuniciranja z računalnikom.

Ker je namen informacije obvestiti sodelavke in sodelavce o dosedanjem poteku in realizaciji investicijskih nabav bi bilo potrebno poveda-

ti, da so za vse investicijske nabave že sklenjene pogodbe in v velikem delu, predvsem za investicijski program 1977 tudi že realizirana nabava. Pri sprejemanju proizvodnih planov za leto 1979 tako že lahko računamo z vsemi linijami, ki so bile namenjene TOZD Embalaža, prav tako pa s povečanimi kapacitetami za predelavo plastičnih mas v TOZD Avtooprema. Z izjemo nekaterih posamičnih strojev lahko pričakujemo tudi vse stroje in opremo, ki so predmet programa 1978 v prvi polovici leta 1979.

Pri dosedanji realizaciji investicijskih nabav lahko ugotovimo, da so s strani dobaviteljev potekale po predvidenih terminskih planih in sklenjenih pogodbah in v glavnem ni prihajalo do kasnejših dobav.

Dosedanji način investiranja nam je pokazal, da z enotnim nastopom vseh TOZD in združevanjem sredstev ter analiziranimi investicijskimi nabavami lahko pričakujemo boljše in učinkovitejše rezultate tako za TOZD kot tudi za DO. Z nadaljevanjem takega dela ob sigurno potrebnem dvigu strokovnosti na vseh ravneh, pravočasnega ukrepanja in večjem vključevanju prodajnih služb v pripravo investicijskih programov bomo lahko ob analizi realiziranih investicijskih vlaganj pričakovali takšne rezultate, kot smo jih načrtovali.

Jože Švigelj

IZ VSEBINE

- SOLIDARNOST — VSESTRANSKA POMOČ
- STANOVANJSKO POROČILO
- DRUŽBENA SAMOZAŠČITA
- JUBILANTI DELA
- NOVA EMBALAŽA

8. februar — slovenski kulturni praznik

1. februarja leta 1945 je Predsedstvo SNOS izdalo »Odlok o proglasitvi dneva Prešernova smrti za kulturni praznik slovenskega naroda«:

— osmi februar, dan smrti dr. Franceta Prešerna, slovenskega književnega genija, se proglašaja za kulturni praznik slovenskega naroda;

— ta dan se poslej s proslavami in svečanostmi praznuje po vseh slovenskih prosvetnih in kulturnih ustanovah ter zavodih;

— ves slovenski narod naj se proslavam svojih kulturnih in prosvetnih ustanov pridruži in pri njih sodeluje.

*Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan
ko rojak,
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!*

Naši partizani so šli s prešernovo pesmijo v boj. Odmevala je v najtežjih dneh naše zgodovine. Vsi smo jo vzeli za svojo. Velikan besede je visoko dvignil svoj materin jezik svojega naroda.

Informacija o uresničevanju zakona o združenem delu

1. NORMATIVNA UREJENOST DRUŽBENO-EKONOMSKIH ODNOSOV V TEMELJNIH IN DELOVNI ORGANIZACIJI

V temeljnih in delovnih organizacijah smo sprejeli vse samoupravne splošne akte, s katerimi smo v skladu z zakonom o združenem delu dolžni urejati družbeno-ekonomske odnose ter pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev, razen pravilnikov o delovnih razmerjih, ki so v pripravi. Doslej smo prejeli naslednje samoupravne splošne akte:

— samoupravne sporazume o združevanju dela delavcev v temeljne organizacije združenega dela in delovno skupnost;

— statute temeljnih in delovne organizacije;

— statut delovne skupnosti;

— samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo Saturnus;

— samoupravni sporazum o pogojih za pridobivanje dohodka in skupnih osnovah in merilih, po katerih se razporeja čisti dohodek in delijo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo;

— samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo;

— samoupravni sporazum o delitvi sredstev sklada skupne porabe, ki ureja tudi vprašanja, ki se nanašajo na reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev;

— srednjeročni plan razvoja delovne organizacije;

— letne plane temeljnih in delovne organizacije.

Poleg pravilnikov o delovnih razmerjih pripravljamo tudi nov pravilnik o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti, s čimer bomo tudi ta vprašanja uredili v skladu z novim Zakonom o ljudski obrambi, zakonom o notranjih zadevah in družbeni samozasčiti in z novsprejetimi samoupravnimi splošnimi akti.

Pri oblikovanju samoupravnih splošnih aktov so bila v celoti upoštevana stališča oziroma rešitve, ki so se oblikovale v temeljnih organizacijah v predhodnih razpravah o uresničevanju Zakona o združenem delu v delovni organizaciji.

V teh razpravah je sodeloval dokaj širok krog delavcev. To je nedvomno vplivalo, da ni bilo podanih bistvenih pripomb na osnutke samoupravnih aktov.

Pri oblikovanju samoupravnih aktov smo težili v celoti uveljaviti pozitivne izkušnje dosedanjega razvoja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v delovni organizaciji ter upoštevati oziroma aplicirati na naše po-

goje številna nova spoznanja in izkušnje glede uveljavljanja ustavno opredeljenih samoupravnih — družbeno-ekonomskih odnosov in Zakona o združenem delu. Ob tem moramo ugotoviti, da je naša samoupravna praksa in razvoj odnosov v delovni organizaciji v mnogočem močno presežala okvire, ki so bili opredeljeni z doslej veljavnimi samoupravnimi splošnimi akti.

Novosprejeti akti izhajajo torej iz dosežene stopnje razvoja odnosov v delovni organizaciji in določajo nove okvire in konkretne usmeritve njihovega razvoja v naslednjem obdobju. Nahajamo se pred dokaj zahtevno in obsežno nalogo in sicer, zagotoviti, da bomo odnose, ki smo jih opredelili v samoupravnih splošnih aktih, tudi čimprej uveljavili v praksi.

Izvajanje te naloge bo terjalo precej naporov in ustvarjalnega dela vseh subjektivnih dejavnikov v delovni organizaciji.

Prav z namenom, da bi že sam proces oblikovanja in sprejemanja samoupravnih aktov pomenil tudi začetek mobilizacije samoupravljalcev za njihovo dosledno uresničevanje, smo si prizadevali s široko zastavljeno politično akcijo v ustvarjalno in mobilizacijsko usmerjeno obravnavo vključiti čim širši krog delavcev.

Vsem delavcem smo omogočili, da proučijo osnutke dokumentov, da dobijo kvalificiran in razumljiv odgovor na postavljena vprašanja. V strokovnih službah in v javni razpravi so bile odgovorno in temeljito obravnavane vse pobude in predlogi posameznikov, organov ali organizacij. Upoštevane so bile vse

pobude, ki so prispevale k izboljšavi predloženih rešitev. Rezultati tako zastavljene in izpeljane politične akcije se izražajo v uspešno izvedenem referendumu. Na referendumu je glasovalo 94,7 odstotka volilnih upravičencev. Za sprejem posameznih samoupravnih aktov je glasovalo od 87 do 91,4 odstotka od vseh volilnih upravičencev oziroma od 89 do 96,5 odstotka delavcev, ki so se udeležili referendumu.

Novosprejeti samoupravni splošni akti predstavljajo pomemben premik v smeri uresničevanja Ustave in Zakona o združenem delu. Nedvomno mnoge sprejete rešitve še ne predstavljajo celovito uresničitev intencij in ciljev Ustave in Zakona. Potrebno bo še mnogo ustvarjalnega dela na dograjevanju sprejetih rešitev.

Zato moramo v bodoče še bolj sistematično delati na izpopolnjevanju samoupravne zakonodaje, ki mora iti ne le v korak z uveljavljeno pozitivno prakso, ampak mora odpirati nove okvire in vzpodbujati čim uspešnejše uveljavljanje ustavno opredeljenih samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov.

Komisija za izvedbo referendumu v naši delovni organizaciji je na podlagi poročil komisij za izvedbo referendumu v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti ugotovila, da je na referendumu glasovalo 1.865 od skupno 1970 volilnih upravičencev. Iz navedenega je razvidno, da se je referendumu udeležilo 94,7 odstotka volilnih upravičencev.

1. V temeljnih organizacijah je za SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ZDRUŽITVI V DELOVNO ORGANIZACIJO glasovalo od skupno 1757

upravičencev 1.530 oziroma 87,1 volilnih upravičencev.

Proti sprejemu tega sporazuma je glasovalo 112 volilnih upravičencev. V posameznih temeljnih org. je za sprejem sporazuma glasovalo naslednje število upravičencev:

V temeljni organizaciji:

EMBALAŽA 824 volilnih upravičencev ali 90 odst.

AVTOOPREMA 517 volilnih upravičencev ali 82,6 odst.

ORODJARNA 189 volilnih upravičencev ali 87,5 odst.

Iz navedenega je razvidno, da je v posameznih temeljnih organizacijah večina delavcev glasovala za sprejem samoupravnega sporazuma.

2. Za sprejem STATUTA DELOVNE ORGANIZACIJE je

glasovalo 1.719 od skupno 1.970 volilnih upravičencev ali 87,3 odst.

V posameznih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti je za sprejem statuta glasovalo naslednje število delavcev:

EMBALAŽA 819 volilnih upravičencev ali 89,5 odst.

AVTOOPREMA 515 volilnih upravičencev ali 82,3 odst.

ORODJARNA 191 volilnih upravičencev ali 91 odst.

DELOVNA SKUPN. 194 volilnih upravičencev ali 91 odstotkov.

Iz navedenega je razvidno, da je v posameznih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti večina delavcev glasovala za sprejem statuta. Neveljavnih je bilo skupno 23 glasovnic.

Solidarnost in vsestranska pomoč

Neposredno pred letošnjim praznikom republike je pri našem največjem proizvajalcu kamionov, to je FAP v Priboju na Limu izbruhnil požar, ki je trajal 18 ur. Nastala je velika materialna škoda. Uradne ugotovitve o vzroku požara še ni, tudi vsa škoda še ni ocenjena. Vendar le-ta znaša samo v uničenih sklopih, materialih in sestavnih komponentah okoli 30 milijard starih dinarjev.

Delovna organizacija FAP se je po požaru obrnila za pomoč vsem dobaviteljem in tudi širši družbeni skupnosti. Poslovodni organ naše delovne organizacije je sklenil takoj dobaviti vso potrebno, za ponovno proizvodnjo manjkajočo svetlobno opremo. Sklenil je tudi podaljšati rok plačil za dobave vse do konca prihodnjega leta od 20 na 120 dni.

Prav tako pa je Saturnus dal pobudo, da združena trgovina, kupci svetlobne opreme, odobre Sporazuma o trajnem poslovnem sodelovanju v proizvodnji, prometu in potrošnji svetlobne opreme, odobre FAP enkratno denarno pomoč brez obveze vračila.

To pobudo je realiziral Odbor za napredek prodaje svetlobne opreme Saturnus, na izrednem sestanku 20. 12. 1978 v Beogradu. Združena trgovina, podpisniki našega sporazuma so sklenili dati FAP pomoč v višini 100 milijonov starih dinarjev. V tej odločitvi sodelujejo: Agroprema — Beograd, Agrotehnika — Ljubljana, Auto-Hrvatska, Zagreb, Automake-donija — Skopje, Automotor — Rijeka, Autooprema — Subotica, Autoservis — Banja Luka, Agrovovodina — Novi Sad, Industrijaimport — Ljub-

ljana, Jeklotehna — Sisak, Jugoauto — Beograd, Mehanizacija — Mostar, Metal — Banja Luka, Metalia-commerce — Zagreb, Mototehna — Sisak, Poljoopskrba — Zagreb, Slovenija avto — Ljubljana, DO Avtomerkur — Ljubljana, Volan — Ljubljana in Vrba-commerce — Vrba.

V zvezi s to odločitvijo je tov. Drobniak Pero, pomočnik generalnega direktorja združenega podjetja FAP-FAMOS dal naslednjo izjavo:

»Veliki je broj radnih organizacija koje su odmah nakon vesti o katastrofalnom požaru u FAP-u izrazile svoju solidarnost i spremnost za pomoć.

Medju njima jedan od prvih bio je Saturnus iz Ljubljane, koji je svojom inicijativom realizirao materialnu pomoć. Značaj ove odluke iznad je materialne vrednosti, on se pre svega ogleda u zajedništvu i solidarnosti, koje tradicionalno opredeljuje saradnja na osnovama zakona o udruženom radu.

U našoj današnjoj situaciji značajno je da iz Priboja već pristižu ohrabrujuće vesti. Započela je ponovno proizvodnja, radni kolektiv danonočno radi na saniranju štete, koja prema prvim ocenama iznosi između 20 do 30 starih milijardi dinara. Nakon požara uspelo je proizvesti prvih 100 kamiona, a očekuje se i daljna proizvodnja narednih 100 vozila do kraja ove godine, što je od presudnog značaja za sve one koji očekuju u ovom trenutku vozila. Isto tako je ohrabrujuće, da na poziv FAP-u kooperanti isporuču vanredne količine sastavnih delova. To su u najvećoj meri učinili svi, a između prvih bio je ponovno Saturnus.«

Milan Lukey iz brusilnice

Poročilo o delu stanovanjske komisije

V letu 1978 se je prijavilo na stanovanjski razpis 206 prosilcev, od tega:

112 za najemna stanovanja 16 za zamenjave in 78 za posojila (13 nakup, 11 adaptacije in 54 gradnje).

Za primerjavo iz 1977, ko je bilo prijavljenih skupno 222 prosilcev, od tega 135 za najemna stanovanja, 15 za zamenjave in 72 za posojila.

Skupno porabljena sredstva za posojila v letu 1977 znašajo 2.546.637 din.

Sredstva za porabljena posojila v letu 1978 pa znašajo 3.955.000 din; od tega:

nakupi	1.615.000
gradnje	2.050.000
adaptacije	290.000

Značilno za letošnje leto je občuten porast števila nakupovalcev stanovanj (7 članov). Potrebe teh prosilcev so pokrite v celoti, medtem ko so za adaptacije in gradnje pokrite le 60%.

Na predlog komisije in odbora je v letošnjem letu DS DO odobril maksimalno višino posojila za nakup in gradnje 250.000 din (doslej 200 tisoč din) in za adaptacije 70.000 din (doslej 50.000 din).

Komisija si je ogledala vse gradnje, za katere so odobrena posojila in ni ugotovila vidnih znakov, da bi se sredstva trošila nenamensko.

PORABLJENA SREDSTVA ZA POSOJILA IN NAJEMNA STANOVANJA V LETU 1978 (Z BANČNIMI KREDITI)

Posojila:
Po rednem razpisu 3.510.000
dodatno 445.000
Skupaj: 3.955.000

Najemna stanovanja:
Po rednem razpisu 9.177.752
dodatno 1.595.739
Skupaj: 10.773.491

Rekapitulacija:
Posojila 3.995.000
najemna stanov. 10.773.491
Skupaj: 14.728.491

NAJEMNA STANOVANJA

Predlog razdelitve najemnih stanovanj sloni na prioritetni listi, ki je bila sestavljena na podlagi zapisnikov z ogledov stanovanjskih razmer, v katerih živijo prosilci.

Glede na vrsto razpolož-

ljivih stanovanj in želja ter možnosti prosilcev za najemna stanovanja je bilo smiselno upoštevati in rešiti tudi prošnje nekaterih prosilcev za zamenjave, s čimer je dosežen ugodnejši razpored.

Predlog razdelitve obsega 31 stanovanjskih enot: 22 novih in 9 rabljenih.

— Novost v letošnjem letu za pridobitev pravice donajemnega stanovanja je uvedba plačevanja 10-odstotnega prispevka od vrednosti stanovanja v obliki posojila za dobo 7 let po 2-odstotni obrestni meri (člen 20. Pravilnika za pridobivanje sredstev razdeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil).

— Stanovanjska komisija se je pri delitvi najemnih stanovanj strogo ravnala po omenjenem pravilniku. Tako je na podlagi istega odredila plačevanje 10-odstotnega prispevka za vse dobitnike novih stanovanj, vključno tudi tiste prosilce, ki želijo zamenjati rabljeno stanovanje za novo, večje.

— Tudi dobitniki rabljenih komfortnih stanovanj plačajo 10-odstotni prispevek, vendar je vrednost rabljenega stanovanja s klasičnim ogrevanjem zmanjšana za 50 odstotkov, s centralnim ogrevanjem pa za 40 odstotkov od vrednosti kvadratnega metra novega stanovanja.

— Dobitniki starih nekomfortnih stanovanj so oproščeni vsakega prispevka.

S takim grupiranjem želimo doseči enakopraven položaj vseh dobitnikov najemnih stanovanj.

— Med postopkom delitve stanovanj je komisija imela razgovore z vsakim posameznikom ter z njimi dosegla soglasje o prispevku. Soglasje ni bilo doseženo s samohranilko, materjo 1 otroka, ki ji je komisija zato dodelila enosobno nekomfortno stanovanje zaradi šibkega socialnega stanja. Nadalje ni bilo doseženo soglasje z dvema prosilcema za zamenjave, ki smatrata, da bi bil za njiju logičen prispevek samo od razlike med vrednostjo sedanjega in novega stanovanja.

— Komisija je prav tako v skladu z določili omenjenega pravilnika predlagala oprostitve plačila prispevka v celoti le v enem primeru. Gre za dobitnico rabljenega komfortnega stanovanja, samohranilko, mater dveh otrok.

Vsa zgoraj omenjena stališča so bila posredovana odboru za medsebojna razmerja DO ter v celoti sprejeta.

— Na pozitiven premik o stanovanjski politiki so vsekakor vplivala v preteklem letu sprejeta dopolnila k pravilniku, s katerimi je dan močnejši poudarek na delovno dobo v naši DO, saj smo edino tako mogli rešiti nekaj kritičnih primerov naših dolgoletnih sodelavcev. V tem pogledu kaže napraviti še korak naprej, saj se še vedno srečujemo s primeri, ko dobi najemno stanovanje delavec, ki je v DO le 4 leta in manj.

— Pri svojem delu se stanovanjska komisija srečuje z različnimi pripombami v primerih, ko gre za reševanje stanovanjskega vprašanja dveh delavcev naše DO iz istega gospodinjstva.

Predsednik stanovanjske komisije:
Cveto Zadnik

Širše povezovanje

Sporazum o dolgoročnem poslovnem sodelovanju pri proizvodnji, prometu in potrošnji svetlobne opreme Saturnus, podpisan 6. 12. 1977 med Saturnusom in enaintridesetimi delovnimi organizacijami iz industrije in trgovine predstavlja osnovo, na kateri je zasnovano širše povezovanje med proizvajalcem in vsemi koristniki le-te. Ta sporazum sta za nas po pooblastilih DS TOZD Avto-oprema podpisala tov. ing. Anton Gogala in tov. Bernard Potočnik. Ta sporazum ne regulira samo komercialnih odnosov, ureja tudi osnovne obveze proizvajalca in vseh potrošnikov svetlobne opreme. Razen tega pa je ta sporazum omogočil sodelovanje pri napredku prodaje in pri planiranju proizvodnje in potrošnje svetlobne opreme. Največ je bilo narejenega prav na področju napredka prodaje svetlobne opreme.

Napredek prodaje je vodil poseben odbor z izdelanim poslovnikom in teritorialnim republiškim zastopstvom iz predstavnikov industrije, trgovine in proizvajalca. Proizvajalca, to je Saturnus, so v tem odboru zastopali Franc Lubi, Janez Medič in Roman

Kokalj. Med rezultate delovanja odbora je nedvomno moč prišteti realizacijo kolektarja Saturnus RACING v nakladi 26.000 kosov, rokovnik Saturnus 79 v nakladi 13.000 kosov, skupno financiranje Saturnus Rally 78, izvedbo osnovnih izobraževalnih seminarjev za prodajalce svetlobne opreme za 16 delovnih organizacij za 335 udeležencev in zadnje v decembru preteklega leta odprte prve specializirane trgovine za svetlobno opremo v Zagrebu.

Namen delovanja skupnega odbora za napredek prodaje svetlobne opreme Saturnus je razvijanje in realizacija skupnih interesov in ciljev, da s strokovnim izobraževanjem kadrov, opremljenosti prodajnih mest, skupinskih informativnih in propagandnih akcij spodbudi povečanje sodobne prodaje svetlobne opreme Saturnus. Dosedanje sodelovanje se je potrdilo tudi v zajedništvu in predstavlja resnični element sodelovanja in povezovanja, kar se je še posebej pokazalo ob iniciativi Saturnusa za pomoč FAP.

Roman Kokalj

ZVEZA KOMUNISTOV SLOVENIJE

PORAST ČLANSTVA

Od VII. kongresa ZK Slovenije dalje se je število članstva povečalo za okoli 9000 članov na leto. V zadnjih letih se je sprejemanje oziroma obnavljanje članstva ustalilo in vse bolj postaja stalna naloga osnovnih organizacij. V 19 slovenskih občinah je med člani ZK več kot 35% delavcev, med njimi beleži 7 občin več kot 40% delavcev: Hrastnik (49,3%), Velenje (48,5%), Ravne na Korškem (45,2%), Šmarje pri Jelšah (41,9%), Trbovlje (41,4%), Tržič (41,1%) in Jesenice (40,7%). Delavsko večino je že doseglo okoli 41% od skupnega števila osnovnih organizacij. V Zvezi komunistov Slovenije je 31,6% delavcev.

Zveza komunistov Slovenije ima 4447 osnovnih organizacij in 480 aktivov v delovnih organizacijah in skupnostih. Osnovne organizacije delujejo v pretežni večini TOZD in v 75% krajevnih skupnosti. Od VII. kongresa dalje je bilo ustanovljenih nad 2500 novih osnovnih organizacij.

Izobraževanje iz varstva pri delu

Akcijo izobraževanja iz varstva pri delu smo izvedli v dveh delih. V prvem delu smo v času od 23. januarja do 29. maja 1978 organizirali 42 skupin, v katerih je bilo vključeno 1.457 delavcev. Preizkus znanja je uspešno opravilo 1.247 delavcev.

V drugem delu, ki smo ga organizirali za delavce, ki se

tečaja in preizkusa niso udeležili oziroma preizkusa niso uspešno opravili, smo v mesecu oktobru organizirali še enajst skupin. Vključeno je bilo 313 delavcev.

Celotni stroški izobraževanja iz varstva pri delu so znašali 215.500 dinarjev.

referent za izobraževanje
Mitja Ramovš

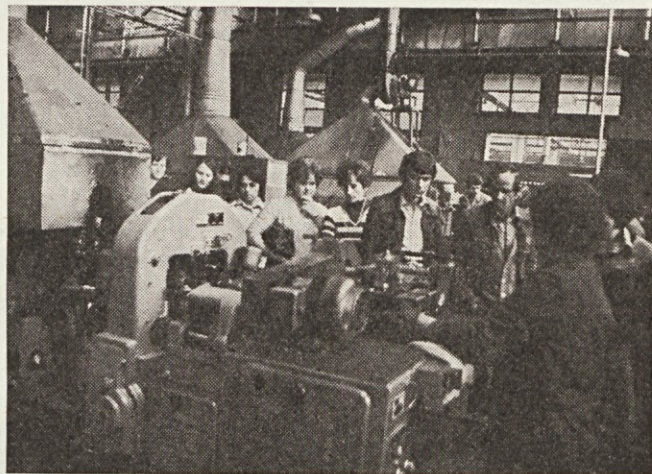
Zahvala

Odbor Zveze združenj borcev NOV se zahvaljuje vaši temeljni organizaciji, da ste nudili prevoz z vašim vozilom za ozvočenje prostora pred spomenikom žrtvam NOV za čas komemoracije za dan mrtvih, ko so se krajanje poklonili in izražali vsak na svoj način s prisotnostjo zahvalo vsem tistim, ki so dali v borbi za svobodo najdragocenejše, kar so imeli — to je življenje.

Zahvala vam tudi zato, da ste tov. Marjanu Dobričiču omogočili, da je tudi v delovnem času imel možnost pripravljati potrebno, da je komemoracija potekala tako svečano.

Lepa hvala!
Želimo še v bodoče vaše sodelovanje in vse tovariško pozdravljamo.

Za odbor
ZZB NOV Zelena jama
Marica Rihar

Ob zaključku vrste seminarjev iz varstva pri delu so si delavci iz naših moščanskih oddelkov ogledali proizvodnjo v obratu Zalag

Družbene organizacije pri samozaščitnih nalogah

Mirko Crevar, polkovnik

Podružbljanje obrambe in varnosti pomeni vključevanje in angažiranje vseh subjektov samoupravne socialistične družbe v dejavnosti splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Glede na to pomeni izgrajevanje in krepitev splošne ljudske obrambe ter družbene samozaščite, ki se naslanja na stalno, široko družbenopolitično aktivnost, čisto posebno družbeno gibanje, ki izhaja iz bogatih izkušenj narodnoosvobodilnega boja in socialističnega samoupravnega razvoja. Obrambno in zaščitno organiziranje mora rasti iz takega širokega gibanja, ker mora omogočiti, da se vanj vključijo in se zanj usposobijo vsi delovni ljudje in občani, posebno mladina, družbenopolitične in družbene organizacije ter združenja, skratka, vse ljudstvo.¹

¹ Temeljne teze za pripravo stališč in dokumentov X. kongresa ZKJ — peti del.

Družbene organizacije so kot konstitutivni del našega samoupravnega sistema in ena od oblik organiziranja in združevanja delovnih ljudi in občanov tudi nosilci družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe.

Načelo svobode združevanja ima v našem političnem sistemu pomembno mesto. To dokazuje obstoj velikega števila združenj delovnih ljudi in občanov ter družbenih organizacij najrazličnejših oblik, med katerimi so tudi take, ki imajo v našem družbenem življenju pomembno družbeno in strokovno vlogo. »Svobodno in prostovoljno združevanje ter povezovanje delovnih ljudi in občanov v družbene organizacije in združenja z namenom, da bi uresničevali svoje raznovrstne materialne, kulturne in druge interese ter potrebe, postaja sestavni del procesa osvobajanja dela v socialistični družbi v tolikšni meri, kolikor tudi družba postaja razvitejša. Različne oblike združevanja so izraz demokratičnega pluralizma interesov delovnih ljudi in občanov.² Obramba in samozaščita pomenita ta najširši družbeni interes.

² E. Kardelj: Razvojne smeri političnega sistema socialističnega samoupravljanja, str. 213.

V družbene organizacije je včlanjenih več milijonov delovnih ljudi in občanov vseh poklicev in starosti. Zbirajo se in delujejo v njih, da bi si pridobivali in razvijali določeno znanje in veščine, da bi dajali pomoč tistim, ki jim je potrebna, da bi si pridobili telesno vzdržljivost, zaradi rekreacije, razvedrila in zabave, pa tudi, da bi se bolj spoznali, se med seboj povezovali in zblíževali, gojili revolucionarne tradicije, razvijali bratstvo in enotnost itd.

Družbene organizacije obstajajo v vseh družbenih okoliščinah po vsej državi.

Te organizacije delujejo v okviru SZDL in na njeni osnovi. Zato je SZDL velikega pomena za razvijanje, množičnost in usmerjanje družbenih organizacij v celoti, tudi za družbeno samozaščito in priprave za splošno ljudsko obrambo. »Socialistična zveza mora biti tudi na tem področju fronta vseh socialističnih samoupravnih in demokratičnih sil, ki jim je naša ustavna ureditev okvir za družbeno delovanje.«³

³ Temeljne teze za pripravo stališč in dokumentov XI. kongresa ZKJ — peti del

Pomen družbenih organizacij za obrambo in samozaščito je večkratno. To velja posebno za nekatere izmed teh organizacij, katerih dejavnost je tako rekoč neposredno splošnojudoobrambna in družbenosamozaščitna.

Nemogoče je, pa tudi potrebno ni, da bi na tem mestu razložili vlogo vsake od teh organizacij pri obrambi in samozaščiti. Omenili bomo samo nekatere; da podkrepimo prejšnje trditve.

Gasilska zveza je družbena organizacija, ki je glede na dejavnost, s katero se ukvarja, praktično in neposredno v funkciji družbene samozaščite, hkrati pa je pomembna tudi za splošno ljudsko obrambo.

Zveza šteje okoli 700.000 članov (operativnih in pomožnih), ki so včlanjeni v veliko število gasilskih društev. Skupaj s poklicnimi gasilskimi enotami in civilno zaščito opravlja humano družbeno funkcijo — gasi požare, jih preprečuje, odkriva in odstranjuje žarišča požarov ter se protipožarno izobražuje. V tej dejavnosti dosega gasilska društva vidne rezultate. Vendar gasilske organizacije, čeprav so številne, še ne pomenijo tiste moči, kot je družbi realno potrebna. To velja predvsem

za tista območja, kjer je prostovoljno gasilstvo slabo razvito.⁴

⁴ Medtem ko pride v SR Sloveniji eno prostovoljno gasilsko društvo na 382 gospodinjstev oziroma na 1.298 prebivalcev, pride v SR Srbiji na 4.084 gospodinjstev oziroma na 14.830 prebivalcev, v SR Crni gori na 3.050 gospodinjstev oziroma na 13.250 prebivalcev, v SR Bosni in Hercegovini pa na 3.010 gospodinjstev ali 13.284 prebivalcev.

Število požarov in škode, ki jo povzročijo, zelo resno kaže na to, da je naša protipožarna zaščita nezadovoljiva.⁵

⁵ Na leto izbruhne pri nas povprečno 10.000 požarov (leta 1977 jih je bilo 10.188), ki povzročijo ogromno materialno škodo, terjajo pa tudi človeška življenja.

Po obstoječih podatkih izbruhne celo 80 odstotkov požarov zaradi nepazljivosti, neznanja, neodgovornosti in nespoštovanja predpisanih zaščitnih ukrepov. To jasno kaže, da bi morale biti dejavnosti Gasilske zveze osredotočene na to, da bi prebivalstvo protipožarno izobraževali, da bi ustrezno zaščitno ukrepali, opazovali in odstranjevali vire in potencialna žarišča požarov ter krepili gasilske organizacije. Gasilska zveza ima torej pomembno zaščitno vlogo, ki bi jo bilo treba v prihodnje še hitreje razvijati in krepiti.

Rdeči križ je glede na množičnost (nekaj milijonov članov) in na dejavnost, s katero se ukvarja, velikega pomena za obrambo in samozaščito.

Ta humanitarna družbena organizacija z dolgo tradicijo in izkušnjami deluje aktivno po vsej državi. Velike uspehe dosega v zdravstvenem prosvetljevanju: izobražuje občane za dajanje prve pomoči, zbira prostovoljne krvodajalce, neguje bolnike, ranjence in onemogle, oskrbuje ogrožene, preprečuje lokalizacijo različnih bolezni, išče pogrešane itd.

Vse te dejavnosti so take narave, da lahko po pravici trdimo, da je organizacija

Rdečega križa v celoti najneposredneje udeležena v družbeni samozaščiti in splošni ljudski obrambi.

Zveza tabornikov v veliki večini sestavljajo mladinci in mladinke, mlajši od 20 let.

Že samo ime organizacije, dejavnost, s katero se ukvarja, in način njene organiziranosti (vodi, čete, odredi) dovolj jasno kažejo na njen pomen pri obrambi in samozaščiti. Celo najmlajši člani — začetniki — so lahko zelo koristni. To potrjujejo številni primeri iz NOB, ob katerih se še danes učijo mladi taborniki.

Zveza tabornikov je kolektivni član SZDL, kar prav tako priča o zrelosti in politični angažiranosti te organizacije. Njen odnos do obrambe in samozaščite se vidi tudi iz njenega statuta, v katerem piše, da je naloga organizacije »...usposabljanje svoje člane za aktivne borce za obrambo neodvisnosti svoje socialistične samoupravne skupnosti«. Te cilje in naloge uresničuje Zveza tabornikov, tako da »...vključuje svoje člane in enote v sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite«.

Taborniki dobro poznajo ozemlje, so telesno vzdržljivi, obvladajo različna znanja in veščine, da se znajdejo na vsakem terenu. Na posameznih območjih, v nekaterih krajevnih skupnostih, so praktično najbolj usposobljeni, da hitro preiščejo teren in na njem odkrijejo vse pojave, ki so v določenih situacijah velikega pomena. Za to so predvsem usposobljeni tisti člani organizacije, ki so si pridobili ime »tabornik — partizan«.

Njihovo dejavnost bi morali v prihodnje še konkretnije usmerjati v obrambo in samozaščito. Za same tabornike bi bilo zanimivejše, za

družbo pa koristneje, če bi med bivanjem v naravi reševali posamezne praktične naloge, kot so npr. preiskovanje terena, maskiranje, ravnanje v izrednih situacijah, iskanje sumljivih elementov, javljanje o različnih pojavih itd.

Prav tako bi bilo koristno, če bi pri svojem učenju dobivali informacije o oblikah in metodah dela tujih obveščevalnih služb, diverzantov, izvidnikov ipd.

Dejavnost tabornikov bi lahko bogatili še z raznimi drugimi zanimivimi aktivnostmi. To bi bile lahko skupne akcije z drugimi organizacijami in organi, kot so radioamaterji, planinci, alpinisti, lovci, miličniki ipd., prav tako pa bi lahko od časa do časa sodelovali pri vajah enot teritorialne obrambe ali celo JLA.

Take skupne dejavnosti bi bile za mlade zabavne in koristne hkrati. Skupna akcija bi lahko bil tudi pogovor ali predavanje o kakšni aktualni temi, skupno reševanje kakšne naloge pa tudi tudi zabavni program.

Planinska zveza je prav tako močna družbena organizacija, pomembna za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Šteje okoli 100 tisoč članov, največ jih je v Sloveniji. Zanj velja pravzaprav vse tisto, kar je bilo rečeno za Zvezo tabornikov.

Kaj pomenijo za obrambo dobri alpinisti, vodniki, gorski reševalci, planinci — smučarji, arheologi, ni treba posebej poudarjati. Zato moramo še ustanovljati planinske organizacije v krajih, kjer jih doslej še ni bilo, predvsem v planinskih predelih, kar bi bilo zelo pomembno za partizansko bojevanje na teh območjih.

(se nadaljuje)

RAZPIS

7. KAJUHOV MEMORIAL

Izkušnje iz preteklih let so vplivale, da je namiznoteniški klub Kajuh-Slovan že leta 1978 pričel s pripravami na tradicionalno moščansko, po obsegu in kvaliteti pa slovensko oziroma kar jugoslovansko in mednarodno namiznoteniško športno in politično manifestacijo — 7. KAJUHOV MEMORIAL v namiznem tenisu, ki bo od 13. do 15. aprila 1979 v športnem parku Kodeljevo v Ljubljani.

Pokrovitelj prireditve bo tudi letos predsednik občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje Marjan Moškrčić.

Dosedanja udeležba tekmovalcev — lani je nastopilo čez 80 rekreativcev in vrhunskih športnikov — kaže, da je postala ta namiznoteniška prireditve zelo priljubljena. Zato pričakuje organizator 7. Kajuhovega memoriala nov rekord v udeležbi.

Poleg povečanja števila udeležencev v skupini rekreativcev, bo z mednarodno udeležbo — vabljeni so vrunske ekipe iz Avstrije, ČSSR in ZRN ter reprezentanta zamejskih Slovencev iz Avstrije in Italije — popestren in razširjen tudi vrhunsko športni del prireditve.

Udeleženci 7. Kajuhovega memoriala bodo nastopali na 30 mizah in bodo v povprečju igrali nepretrgoma 40 ur v naslednjih 22 disciplinah: vrhunski šport, posamezno in rekreacija.

NTK Kajuh-Slovan vabi vse igralce namiznega tenisa, ki delujejo v okviru ŠSD, TOZD, KS, HS in posameznike, kakor tudi vse klube in društva, ki goje vrhunski šport, da se udeležijo te edinstvene namiznoteniške prireditve v Sloveniji in Jugoslaviji.

Podrobnejše informacije lahko dobite vsak četrtek od 18. do 20. ure v klubski pisarni v Ljubljani, Koblarjeva 34, oziroma v istem času po telefonu števil. 061 42-494.

Jubilanti so proslavili svoj delovni jubilej

Tradicija je, da v naši delovni organizaciji ob koncu leta pripravimo vrsto prireditev, namenjenih vsem sodelavcem, našim otrokom in upokojujencem

Kakor že vrsto let doslej, tako so tudi letos proslavili svoj delovni jubilej tovariši in tovarišice, ki že deset, dvajset ali celo trideset let žive kot člani danes 2.000-član-

skega kolektiva Saturnusa. Saturnus se prišteva v eno starejših delovnih organizacij v naši občini, saj pričetek njenega delovanja sega vse tja v leto 1921. Letos kar 15

članov tega kolektiva slavi 30. obletnico delovanja v tem kolektivu, torej več kot polovico njene dobe obstoja, seveda se je v preteklih letih pred njimi zvrstilo že mnogo drugih, ki je ta jubilej že proslavilo.

Prav ti jublanti, pa seveda tudi tisti, ki letos slave še 10 in 20-letnico dela v kolektivu, bi lahko spregovorili o rasti in razvoju delovne organizacije. Spregovorili o delu in naporih, snovanjih in odrekanih, o vsem kar je bilo potrebno, da na osnovah revolucionarne tradicije predvojnega delovanja tako imenovane rdeče trdnjave, zgrade novo, moderno tovarno; z ohranjanjem stare in razvojem nove proizvodnje kakor tudi tehnologije v novih smereh. Danes lahko rečemo, da je sedanji kolektiv, katerega jedro predstavljajo prav jublanti, pošteno opravil zaupane jim naloge. O tem priča vsak dan večja proizvodnja, o tem priča vsak dan bolj izpopolnjena in modernizirana oprema in ne nazadnje vse bolj razviti notranji samoupravni odnosi. Razvoj materialne osnove našega dela vsak dan bolj kot včeraj omogoča dvig osebnega standarda zaposlenih, lahko vse bolj pokriva potrebe vseh naših delavcev. Čeprav dalj časa v senci bolj uspešnih kolektivov, lahko danes vendar s ponosom rečemo, da je v vseh letih po vojni Saturnus krepko stal na svojih nogah in da tak stoji še danes. Postaja vse bolj nosilec industrijskega razvoja v Ljubljani kakor tudi v Sloveniji. Vse to pa ne bi bilo mogoče, če v njegovi sredini ne bi bilo sodelavcev, ki so svoje delo posvetili razvoju delovne organizacije in ji ostali zvesti dolgo vrsto let. Njihov letošnji delovni jubilej, ko kar 59 članov delovnega kolektiva slavi 10. obletnico, 43 članov 20-letnico in 15 30-letnico življenja in dela v Saturnusu, predstavlja njihovo in našo skupno delovno zmago, predstavlja trenutek, ko se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot. Vse to pa naj nam bo vsem vzpodbuda, da še smejeje zremo naprej, novim uspehom naproti.

S tem je v glavnem rečeno vse, preostane nam samo še prijetna dolžnost, da jublantom še enkrat čestitamo in jim zaželimo še mnogo delovnih uspehov, ki naj bi se še nadalje izražali v dvigu njihovega standarda kakor tudi življenjske ravni vse jugoslovanske družbe.

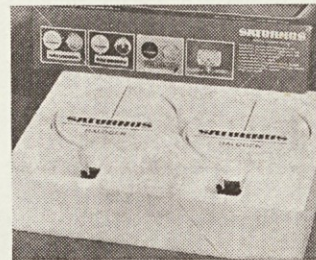
Edo Robič

Nova prodajna embalaža

Okrogle meglenke, namenjene prodaji v trgovinah, smo v preteklem decembru začeli embalarati v novo embalažo. Nova se od stare razlikuje po stiropornem vložku, dvojnem gnezdu, ležišču za dve meglenki. Litografirani kartonski pokrov z »oknom« pa je ostal isti. Zakaj je prišlo do spremembe. Pred tem je bilo gnezdo, ležišče kartonsko in se lomilo, včasih že med samim vlaganjem v proizvodnji. Nova embalaža na primeren način varuje in prezentira izdelek, omogoča tudi boljše aranžiranje.

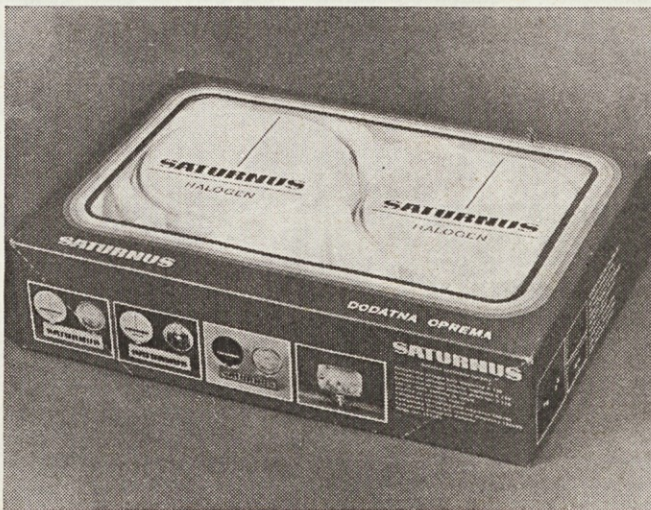
Pričakujemo, da se bodo prav tako, to je v stiropornih vložkih, pojavile do marca tudi oglate meglenke. Stiroporni embalažni vložki so primerni za embalaranje tistih naših izdelkov, ki jih prodajamo v parih — zato je taka izvedba embalaže tudi predvidena za žaromete H-4, ki jih na tržišču že dolgo pričakujemo.

Pred leti smo pisali o razlogih za uvedbo komercialne ali bolj po domače prodajne embalaže za naše izdelke svetlobne opreme. Takrat smo ugotavljali dva odločilna razloga. Eden je bil ta, da so se kdaj pa kdaj pojavili v trgovinah tudi naši izdelki, namenjeni industriji. Pomembnejši je bil drugi razlog, to je bila popolna anonimnost naših izdelkov v trgovinah, ko so bili še vsi embalarani v rjave kartonske škatle brez kakršnihkoli oznak.

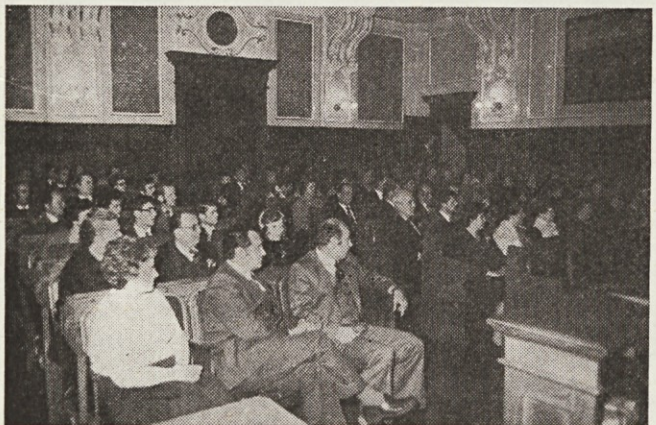
Ena prvih litografiranih škatel je bila kartonska embalaža za en kos okrogle meglenke, potem za vložek žaromete Z-750, tem pa so sledili drugi. Sledile so tudi druge spremembe, litografiranih škatel je bilo naenkrat preveč. Naše kartonske škatle smo prilagodili »modularnemu sistemu«, sistemu vlaganja škatel v škatlo, manjše v večje in končno to veliko škatlo, zunanji karton na standardizirano paletu. Naročanje različnih dimenzij škatel, različnih MS-ov, kot danes imenujemo te standardizirane in modularne sisteme prilagojene škatle, je narekovalo tudi prehod na enotno tiskano litografijo in opuščanje mnogih in različnih tiskov za vsako škatlo posebej.

To pa je tudi stopnja, ki smo jo dosegli pri embalaranju izdelkov svetlobne opreme do danes. V bližnji prihodnosti nas čaka dokaj obsežno delo. Postopoma bo potrebno začeti embalarati tudi sestavne dele nekaterih naših izdelkov.

SATURNUS RALLY 79

Zvezna komisija za šport AMZ Jugoslavije je sprejela in tudi objavila koledar vseh športnih prireditev, ki štejejo za državno prvenstvo v 1979. letu. Tekmovanju z našim imenom je določen datum 5. in 6. maj 1979. Majski termini za naš rally naj bi obveljali tudi v prihodnje, ker od letos naš rally tudi sodi v okvir tradicionalnih majskih prireditev pod skupnim imenom Po poteh tovarštva in spominov.

V veliki dvorani Magistrata je bila slavnostna podelitev priznanj in denarnih nagrad našim delavcem, ki so v Saturnusu 30, 20 in 10 let. Slavnostni govornik, glavni direktor inž. Miha Košak se je zahvalil za dolgoletno zvestobo, nato pa sta skupaj s predsednikom delavskega sveta delovne organizacije Jurijem Vabškom podelila priznanja

Takole smo se povselili po kulturnem programu Slovenskega okteta.

Usposabljanje delavcev za nudenje prve pomoči

V letu 1978 se je iztekla široka akcija izobraževanja iz varstva pri delu. Posamezne kategorije delavcev so se seznanile z osnovami tehničnega in zdravstvenega varstva, požarne varnosti in pravne ureditve varstva pri delu.

Končni in osnovni cilj akcije — VARNOSTI DELOVNEGA POSAMEZNIKA bo znan kasneje, ko bomo opravili primerjalno analizo nesreč pri delu v obdobju pred in po izobraževanju.

S to akcijo izobraževanja pa vsakemu članu našega kolektiva še nismo zagotovili varnega dela, saj se zavedamo, da bo do manjših ne-

sreč oz. nezdov še prihajalo.

S to mislijo smo se odločili še za eno izobraževalno akcijo — **AKCIJO USPOSABLJANJA DELAVCEV ZA NUDENJE PRVE POMOČI.**

V sodelovanju z Mestno konferenco RK Slovenije bomo organizirali 20-urne tečaje prve pomoči.

Osnovni smoter predavanja je usposobiti delavce za nudenje prve pomoči, za preprečevanje nezdov in krepitve čustev pomoči sočloveku.

Zavedati se moramo, da nam pravilna prva pomoč dostikrat lahko reši življenje, skrajša zdravljenje in nas celo obvaruje hujšega po-
habljenja.

Kakršnokoli podcenjevanje in zanemarjanje tudi majhnih poškodb, prask in ran, ki jih dobimo doma in pri delu, pa nam podaljša zdravljenje ali prizadane še resnejše težave.

Zato apeliramo na vse delavce, kakor tudi na samoupravne organe delovne organizacije, da z vso odgovornostjo pristopijo k izbiri kandidatov in nemoteni izvedbi akcije izobraževanja iz prve pomoči.

Udeleženci predavanja pa naj kar najresneje pristopijo k izobraževanju, saj bodo le tako lahko v resnično pomoč sodelavcu-človeku.

referent za izobraževanje
Mitja Ramovš

Razstava KUD »Vide Pregarc«

Člani likovne in fotosekcije KUD Vida Pregarc so pred kratkim pripravili svoji samostojni razstavi v naših obratih v Mostah in ob Letališki cesti

VTISI IZ KNJIGE:

Leopoldina Kasikovič: »Lepo se zahvaljujem tovarišem iz KUD Vide Pregarc«.

H. Milena: »Hvala, bilo je lepo, še kdaj!«

XY: »Slike so lepe, človek mnogo doživlja ob njih.«

A. G.: »Zelo uspela razstava, zahvaljujem se za tako pozornost ob dnevu domovine.«

XY: »Same pohvale za razstavo amaterjev!«

Igor: »Zelo uspela razstava. Zame izmed vseh izstopa monotipija Milke Turkove.«

G. F.: »Vredno ogleda, zelo zadovoljen z umetninami.«

XY: »S to likovno razstavo uredničujete Cankarjeve prosoke besede o aktivni kulturi delavcev.«

Marjan Rozman: »Vredna stvar. Posebno lepo je zato, ker je to amaterska stvaritev. Posebno Lunarjeve slike so vrhunske in fantastične. Bešter — Sela nad Škofjo Loko — odlično!«

N. Čeranič: »Razstava mi je zelo ugajala, zlasti ker so razstavljali tudi naši delavci.«

XY: »Vključiti bi bilo treba še več Saturnužanov-samoukov. Vsekakor je prav, da so takšne razstave.«

K. Z.: »Pozdravljam razstavo v Saturnusu zaradi:

— nekaterih kvalitetnih del (npr. Janez Lunar),

— navdušenja slikarjev, ki pa bo še nekaj časa odstopalo mesto znanju, ker je tehnika akvarela najtežja. Zahteva trdo vsakodnevno delo.«

T. R.: »Želimo si še takih razstav po TOZD. Predlagam, da je v bodoče še več ustvarjalcev iz našega kolektiva.«

V. F.: »Pozdravljam razstavo tako likovno kot fotoamaterjev in mislim, da sta na visoki kvalitetni ravni. Vendar pa sem mnenja, da bi morale biti take razstave organizirane pogostejše.«

S. J.: »Ob ogledu razstavljenih del sem spoznal, da imamo tudi v Saturnusu umetnike. Predvsem bi izdvojil tov. Lunarja. Izpod njegovega čopiča je nastala že marsikatera zelo uspešna in nam znana upodobitev. Tudi druga dela se mi zdijo zelo kvalitetna.

J. G.: »Zanimiva in vsebinsko polna razstava likovnikov — pestra tudi fotoamaterska predstavitev. Všeč so mi Ošabnovi 'Skale', pri fotografijah pa Todorijev portret slikarja in Krisperjeve skale. Pogum, sodelavci!«

Opomba: XY pomeni, da je podpis v knjigi vtisov nečitljiv.

Ob 22. decembru, dnevu JLA, so nas obiskali udeleženci republiškega tekmovanja za »Priznanje 22. december«. Sprejeli smo jih v novi tovarni, vojakom, starešinam in mladim primorskim aktivistom smo pokazali proizvodni postopek, nato pa smo se zbrali v jedilnici na razgovoru. Udeleženci so z zanimanjem poslušali predstavitev naše delovne organizacije in naše samoupravne organiziranosti. Istega dne popoldne je bila v dvorani Kodeljevo sklepna prireditve republiškega tekmovanja za »Priznanje 22. december«. V programu je sodelovalo nad petdeset Saturnužanov!

Seveda na naše malčke tudi dedek Mrz ni pozabil! Naša dramska skupina je našturirala igrico Zgodbe o dedku Mrzu in jo za naših prek tisoč (!) otrok kar štirikrat predstavila v dvorani kulturnega doma Vevče. V režiji Lenčke Toni so nastopili Janez Hudeček, Andrej Valentičič, Lado Sluga, Jana Podgornik ter otroci naših delavcev Marko Dobrilovič, Nataša in Mojca in Ksenija Podgornik.

Imenitna scena je delo Janeza Lunarja, brez neutrudnega Mira Kisla pa tudi ni šlo!

Otroci so bili veseli, še posebej, ko jim je dedek Mrz razdelil pakete in se z vsakim posebej slikal.

SPODBUDA IN PRIZNANJE

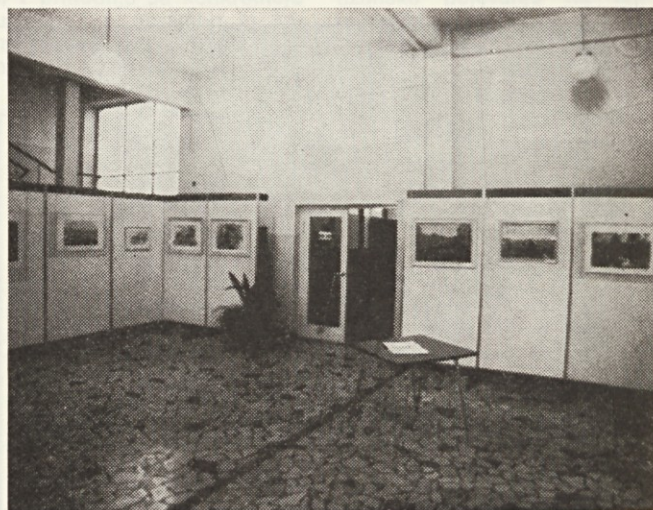
Po mnenju pristojnega organa t. j. Sekretariata za informacije v izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije, je Rokovnik Saturnus 79 oproščen prometnega davka. Sekretariat za informacije je izdal ustrezno odločbo, po kateri naš rokovnik šteje med tiste proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (Zakon o obdavčenju predmetov in storitev, člen 36, točka 7).

Poleg Saturnusa je letošnji rokovnik naročilo še 22 delovnih organizacij, katerim prodajamo svetlobno opremo. Skupna naklada znaša 13.000 kosov. Skupna vrednost za oproščen prometni davek znaša 175.695,30 din. Oprostitev temelji na informativni vrednosti te edicije.

MISEL

Delavnim večkrat očitajo, ker mislijo, da se svet začneja z njimi. Toda stari še pogostejše mislijo, da se svet z njimi konča.

GLAS SATURNUSA, glasilo delovnega kolektiva delovne organizacije Saturnus, 61110 Ljubljana, Ob železnici 16, telefon 44-466. Ureja uredniški odbor: Marjan Susman — predsednik, Bogomir Jeklič — podpredsednik, člani Ferdinand Cerček, Sašo Kralj, Zdravko Petrič, Janez Ulaga, Dragica Zupančič. Odgovorni urednik Janez Grčar. Tehnični urednik Miran Todor. Tisk: Tiskarna Ljubljana, Ljubljana. Rokopisov in nena-ročenih slik ne vračamo. — Po mnenju Sekretariata za informacije IS Skupščine SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 8. 9. 1975, je glasilo oprošče-no temeljnega davka na promet proizvodov.

RESNIČNA IZ TOVARNE

NESPORAZUM

Bilo je popoldne nekega dne v jeseni preteklega leta. Šofer Transportnega podjetja z Reke je pripeljal v tovarno pred skladišče kamion, naložen z belo pločevino. Naključje je hotelo, da je šofer naletel ravno na našega delavca, ki je z mizarskim klejem lepil smirkov papir na kolute, ki jih rabijo v brusilnici, in mu v srbohrvatskem jeziku povedal, da je »iz Rijeke dovezao LIM za tvornicu Saturnus«.

Naš tovariš, ki seveda ni hodil v hrvatske šole, je pod besedo LIM (hrv. = pločevina!) razumel tisto, kar Slovenci nazivamo lim, t. j. lepilo, oziroma mizarski klej. To je seveda njega, ki na svojem delovnem mestu mizarski klej uporablja, zanimalo, zato je vprašal šoferja:

»Koliko lima pa je?«
 »Pa pun kamion,« odgovori šofer.
 »Hudiča al' ste znorel? Kaj pa bomo z njim? Saj ga ne rab'mo tol'k! Kakšen lim pa je?«
 »Pa bijeli lim iz uvoza!« odgovori šofer.
 »Ja madona! Pa sem jim zadnjič reku, da je bil lim zanič. zdej so ga šli pa cel kamion naročit!«